REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURÎ de ANUNȚURÎ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ maĭ dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiacare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 205. Brașov, Joi 19 Septemvrie (2 Octomvrie). 1902.

Declararea Timișorenilor.

Scirea ce ne-a sosit erĭ despre hotărîrea luată de către representanța comunală a Timișórei drept rĕspuns la adresa orașului Pojun, prin care se cere modificarea legeĭ naționalităților, va fi venit multora cam neașteptată. Se scie, că tocmaĭ orașul Timișóra a fost în timpul din urmă teatrul uneltirilor șoviniste celor maĭ condamnabile și a trebuit decĭ întru câtva sĕ surprindă, că representanța acestuĭ oraș vine sĕ declare de superfluă, deși numaĭ condiționat, modificarea legeĭ naționalităților.

Cum este a se aprețiá acéstă hotărîre? Orĭ ce s'ar dice despre ea, într'o privință nu maĭ încape nicĭ o îndoială: *ea nu e sinceră.*

Pentru stările de aicĭ e fórte semnificativă deosebirea de părerĭ, ce esistă chiar între Maghiarii dela putere și uneltele lor relativ la relațiunile cu naționalitățile. Așa a fost dela începutul ereĭ dualiste. Fiecare fișpan, ba aprópe fie-care solgăbirĕu își are politica sa proprie în cestiunea naționalităților. De ce sĕ nu și-o aibă dér consiliile comunale?

„In cestiunea naționalităților, cu tóte că ea e la ordinea dileĭ de peste o jumĕtate de veac, n'am ajuns încă așa departe ca sĕ cunóscem lămurit și cum se cade relațiunile, cu atât maĭ puțin s'avem o politică precis hotărîtă. Până acum am pipăit numaĭ prin întunerec. S'a ivit, ca sĕ dic așa, un interval lucid și acesta a fost dispositiunea conciliantă, ce a domnit în anii 50 și 60. De atuncĭ a ajuns deasupra așa numitul șovinism și progreséză c'o iuțélă crescêndă. Sunt mulțĭ, nu mĕ îndoiesc ba o sciu sigur, carĭ se îndoesc că acésta direcțiune ar fi bună, dér nu cuteză a se opune curentuluĭ“.

Așa scrie în cartea sa, ce a apărut în anul acesta, Ludovic Mocsary. Și cine ar cuteza sĕ dică, că nu are dreptate?

Sĕ fie óre ceĭ-ce au provocat amintita hotărîre din Timișóra dintre aceia, despre carĭ se dice maĭ sus, că nu aprobă direcțiunea șovinismuluĭ violent? Ne îndoim, și acésta nu atât pentru-că eĭ condiționéză declararea lor dela „sentimentul comun frățesc și patriotic“, — ceea-ce în graiul șovinist nu însémnă decât supunere necondiționată la dictatul celor dela putere, — cât maĭ mult pentru-că timpul și împrejurările, în carĭ s'a luat acea hotărîre, esclud așa dicênd posibilitatea ca ea sĕ fie sinceră.

E semnificativ ceea-ce scrie diarul luĭ Apponyi despre hotărîrea consiliuluĭ comunal al Timișóreĭ. Maghiarisarea Timișóreĭ, dice „Bud. Hirl.“, nu întîmpină nicĭ o piedecă, căcĭ dór numaĭ de curênd jurații din Timișóra au declarat vinovat pe Kramer, agitatorul nemț, ér autoritatea orășănéscă l'a espulsat!

De ceea-ce se teme amintita fóie este numaĭ, că în ținuturile dela Chichinda, Panciova, Lugoș, apoĭ între Slovacĭ și între românimea și săsimea din Ardeal nu înaintéză tot așa de neîmpiedecat treburile maghiarisării — decĭ trebue sĕ se modifice legea, care crează piedecĭ.

Adevĕrat, lucrurile merg, cum dice Mocsaryi, cu iuțélă vertiginósă spre abis. Și nu e nimenĭ care sĕ aibă curagiul a se opune curentuluĭ nenorocit. Tot ce se face este că pentru ochii lumeĭ se maĭ ia câte o hotărîre echivocă, nesinceră și neisprăvită ca cea de la Timișóra.

Speranțele Cehilor. Organul conducĕtor al Cehilor *„Narodni Listy“* dă espreșiune speranțeĭ, că coróna care a stăruit pe lângă miniștrĭ sĕ grăbéscă conferențele pentru pact, va esercita influența sa și în acțiunea ce va avé de scop a asigura resolvarea pe cale parlamentară a proiectelor pactuluĭ. E fapt dice, că d-l Koerber a urmat numaĭ unuĭ ordin maĭ înalt când a amânat încercările în direcțiunea acésta. El va aștepta până ce se va stabili o înțelegere definitivă cu guvernul unguresc și numaĭ după acésta se va ocupa de înțelegerea interióră politică. Ce metodă va urmări d-l Koerber nu se scie, și nu se scie nicĭ décă va reuși orĭ nu.

Fóia cehică accentuéză apoĭ, că Cehii au sĕ se refuéscă cu statul și guvernul austriac, nu cu statul și guvernul ungar. Guvernul austriac le-a luat Cehilor dreptul lor, el singur e dator de a'l restitui. Cehii în cestiunea pactuluĭ n'au sĕ țină sémă de părerile Germanilor. Eĭ nu-i vor recunósce nicĭ odată pe aceștia ca supra-arbitri într'un proces al lor cu puterea esecutivă. Decĭ Cehii nu-șĭ vor da silința a câștiga consimțĕmêntul Germanilor și cu atât maĭ puțin îl vor cumpĕra.

Cestiunea Evreilor în România. O telegramă din *Londra* de la 29 Septemvrie spune, că ministrul plenipotențiar român din Londra a publicat o deslușire în diare, în care declară *neîntemeiate scirile despre prigonirea Evreilor în România.* Legea despre streinĭ nu se îndréptă în general contra Evreilor și Evreii sunt nevoițĭ a emigra numaĭ în urma criseĭ economice. Décă guvernele streine ar fi corect informate asupra stăriĭ lucrurilor, ele ar sci, că nu s'a ivit nicĭ o causă pentru trimiterea de note guvernuluĭ român în acésta afacere.

Pentru teritorul vamal independent. Duminecă s'au ținut două adunărĭ marĭ în *Dobrițin* și *Mișcolț*, în carĭ s'a luat posiție pentru separațiunea economică de Austria. Ambele adunărĭ au fost organisate de partidul 48-ist. In adunarea din Dobrițin s'a primit cu unanimitate conclusul, ca sĕ se adreseze dieteĭ o petiție și sĕ se céră ca guvernul sĕ fie somat a presenta un proiect de lege despre teritoriul vamal independent și sĕ ia mĕsurile necesare pentru încheierea de convenții comerciale, care sĕ promoveze în străinătate productele țĕrii. Un asemenea conclus s'a votat și în adunarea din Mișcolț.

Despre serbările de la Șipca i-se raportéză diaruluĭ „N. Fr. Pr.“ următórele:

„Marele duce Nicolae *Nicolaievicĭ* a debarcat la Varna și la salutarea bombastică a vice-președinteluĭ sobranieĭ, advocatul *Frangha*, n'a rĕspuns decât în câte-va cuvinte de politeță, pe carĭ le-a pronunțat așa de încet, încât nicĭ ceĭ maĭ apropiațĭ nu l'au putut bine audi. Marele duce prin rĕspunsul sĕu a respins în mod politicos, dér fórte resolut orĭ-ce alusiune politică, la care așa dicênd a fost provocat de către Levantinul natualisat și Zankowist *pur sang.* De asemenea a făcut o impresie calmantă și faptul, că óspeții civilĭ rușĭ nu s'au presentat, și că toțĭ óspeții oficialĭ sunt militarĭ, ér bărbații de stat așteptațĭ, carĭ ar fi putut da serbărilor un caracter politic, au absentat.

La sfințirea bisericeĭ comemorative din pasul Șipca, care a avut loc în diua de 28 Septemvrie, au fost invitațĭ în ultimul moment și membri cleruluĭ bulgar. Metropolitul din Stara-Zagora, *Methodie*, a sfințit cu asistența cleruluĭ rus și bulgar biserica și coridórele laterale, ér clerul rusesc a sfințit coridorul principal. Metropolitul Methodie a fost învitat la ceremonia sfințireĭ, fiind-că e un fost elev al academieĭ spirituale din Petersburg și e mare rusofil.

Articolele diarelor rusescĭ asupra serbărilor de la Șipca sunt fórte calme. Singură *„Nowoje Wremja“* spune, că serbările de la Șipca vor lega nu numaĭ pe Bulgaria maĭ strîns de Rusia, dér vor produce și solidaritatea Slavilor“.

Generalii burĭ la împĕratul Wilhelm. Din *Berlin* se depeșéză, că generalii burĭ vor sosi pe la mijlocul luĭ Octomvrie în capitala germană. Generalii au cerut o audiență la împĕratul *Wilhelm*, care a declarat, că *le va împlini dorința*, décă se vor abține de la orĭ-ce agitație politică.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Nopțĭ senine.

De F. M. Dostojewskij.

(5) (Urmare).

El tăcù câte-va minute, apoĭ se apropià de mine și mĕ apucà de mână.

‚Ascultă, buna și iubita mea Nasstenca, începù sĕ vorbéscă el cu lacrĕmĭ, ascultă-mĕ. Décă voiŭ ajunge odată în situația, ca sĕ mĕ pot căsĕtori, am sĕ te iau pe d-ta — îțĭ jur! Am sĕ stau un an în Moscova. Sper sĕ-mĭ aranjez afacerile. Décă mĕ voiŭ întórce, și d-ta tot maĭ țiĭ la mine, îțĭ jur: vom fi fericițĭ! Acuma îmĭ este imposibil. Décă însĕ nicĭ după un an nu-mĭ voiŭ ajunge scopul, eu totușĭ nu te voiŭ părăsi și voiŭ lupta maĭ departe, până voiŭ isbândi, presupunênd, că d-ta încă tot veĭ maĭ ținé la mine. De legat, nu vreŭ sĕ te legĭ nicĭ cu un cuvênt.‘

Așa a vorbit cu mine și a doua di a plecat. Am convenit, sĕ nu spunem nimica bunicei despre relația nóstră. Așa a fost dorința luĭ. A trecut tocmaĭ anul de atuncĭ, el s'a întors de treĭ dile și...‘

‚Și ce e acuma?‘ întrebaiŭ eu, nerăbdător de a afla sfîrșitul.

‚Și până în diua de astădĭ n'a venit sĕ mĕ vadă.‘

Ea își plecà capul, își acoperi fața cu mânile și începù sĕ plângă. Mi-se strîngea inima de durere.

Nu mĕ așteptam la o așa soluție.

‚Nasstenca!‘ diseĭ eu încet. ‚Nasstenca! Pentru numele luĭ Dumnedeu, nu plânge! De unde sciĭ? Póte n'a venit încă.‘

„Ba e aicĭ, e aicĭ, eu o sciu fórte bine. Așa ni-a fost vorba, atuncĭ séra, înainte de a fi plecat. Atuncĭ, după ce ne spuserăm tóte, câte ți-le-am povestit acum, venirăm aicĭ. Erau órele dece. Noi ședeam pe acéstă bancă. Eu nu maĭ plângeam. Aveam o disposiție atât de dulce, ascultând ceea-ce îmĭ spunea. El dicea, că peste un an, îndată ce se va fi întors, va veni de-adreptul la noi — și décă nu mĕ voiŭ fi lăpĕdat de el, vom descoperi totul buniceĭ. Acuma este aicĭ, sciu că-i aicĭ — și totușĭ nu vine, nu vine!“

Și începù érășĭ sĕ plângă.

„Dumnedeule! N'am puté óre înlătura nenorocirea?“ esclamaĭ eu desperat și sărìi sus de pe bancă. „Spune-mĭ Nasstenca, n'așĭ puté merge eu la dênsul?“

„Asta nu se póte“, rĕspunse ea și își ridicà capul.

„Se înțelege, că asta nu se póte. Dér óre n'ar fi bine sĕ-i scrii?“

„Nicĭ asta nu se póte...“

„De ce nu? Ai încredere în mine. Eu n'am sĕ-țĭ dau sfat rĕu. D-ta ai fost, care ai făcut primul pas, de ce sĕ șovăiescĭ acuma? Eu în locul d-tale așĭ scrie următórele: Iți scriu. Scuză nerăbdarea mea, însĕ un an întreg am fost fericită, prin speranță. Sunt eu de vină, că acuma nu pot suporta o di de îndoială? acuma, când ai sosit? Póte țĭ-ai schimbat planul. Atuncĭ, acéstă scrisóre sĕ-țĭ fie dovada, că nu sunt revoltată și nu te acus. Adu-țĭ aminte, că rîndurile acestea le scrie o fată sĕracă, care este singură și care n'are pe nimenĭ, ca sĕ o povățuiéscă și sĕ-i dea un sfat, o fată, care nicĭ odată nu și-a sciut stăpâni inima. Ertă-mĕ, décă, fie numaĭ pentru un moment s'a încuibat îndoiala în sufletul meu. D-ta nu eștĭ capabil, de a supăra, nicĭ măcar cu gândul pe aceea, care te-a iubit și te iubesce“.

„Da, da, tocmaĭ așa este, după cum mĭ-am gândit și eu“ dise Nasstenca și ochii îi străluceau de bucurie. „D-ta mĭ-ai înlăturat îndoiala. Dumnedeu mi te-a trimis, — îțĭ mulțumesc, îțĭ mulțumesc! Și acuma ascultă. Noi conveniserăm, că el îndată după sosirea sa, sĕ dea o scrisóre în mânile unor cunoscuțĭ ai meĭ, nisce ómenĭ cinstițĭ, carĭ însĕ nu sciu nimica despre relația nóstră. Séu, décă nu ar fi cu cale, sĕ scrie, fiind-că într'o scrisóre nu se póte spune tot, atuncĭ sĕ vină în diua sosireĭ sale, la órele dece aicĭ, unde ne-am înțeles sĕ ne întâlnim. Am aflat, că a sosit de treĭ dile — dér nicĭ nu mĭ-a scris, nicĭ n'a venit. Inainte de amiadĭ nu pot scăpa de fel de bunica. Dă scrisórea mea acelor ómenĭ bunĭ, despre carĭ țĭ-am vorbit, — eĭ o vor da maĭ departe. Décă s'ar întêmpla sĕ fie vr'un rĕspuns, adă-mi-l.“

„Scrisórea?“ Dér scrisórea trebue scrisă întâiŭ.

„Scrisórea“, rĕspunse Nasstenca cam încurcată, „scrisórea“...

Ea se înroșì ca un boboc de tran-

Legea naționalităților

și representanța comunală din Timișóra.

Scim, că șoviniștii din *Pojun* au luat posiție pentru modificarea legei naționalităților. Ei cer modificarea pe motiv, că „panslaviștii“ s'au întărit și sporit în comitatul și orașul Pojun și de aicĭ dirigă ei firele agitațiunei în comitat și slovăcime. Orașul Pojun și-a trimis hotărîrea spre părtinire tuturor municipiilor.

Representanța comunală din *Timișóra* s'a ocupat în adunarea generală din dilele acestea cu rescriptul din Pojun, și a adus următórea hotărîre:

„*Pe basa esperiențelor câștigate din conviețuirea naționalităților diferite din Bănat, suntem convinșĭ, că modificarea legii e de prisos, décă între diferitele naționalitățĭ din patrie domnesce consentiment frățesc, prevenire reciprocă și sentiment patriotic*“.

„Budapesti Hirlap“ comentând hotărîrea acésta scrie următórele:

„Adevĕrat, că décă ar esista pretutindenĭ cele trei condițiunĭ, n'ar mai fi nevoie de nicĭ o lege de naționalitate. In Timișóra se găsesc Maghiarĭ, Germanĭ, Valahĭ, Sêrbĭ, ba și Bulgarĭ, și numĕrul confesiunilor încă e mare, însĕ spiritul public e atât de patriotic și maghiar, încât nicĭ divergențele de partid pe timpul alegerilor de deputațĭ, n'au creat cestiune de naționalitate. Maghiarisării nu i-se pun piedecĭ, ba progreséză în orașele din Bănat. Numai dilele trecute jurații din Timișóra a condamnat pe Cramer, agitatorul german, ér autoritatea polițienéscă l'a espulsat. E greu însĕ a crede, că pretutindenĭ în Bănat ar fi așa, décă urmărim cu atențiune mișcările din Chichinda, Panciova, séu Lugoș. Legea naționalităților nu s'a adus însĕ numai pentru Timișóra și pentru Bănat, ci și pentru Neoplanta și Sibiiu, pentru panslaviștii din Ungaria de Nord și pentru Sașii și Dacoromânii din Ardeal. Și fiind-că față cu aceștia legea nu ne ajută nimic, *s'a ivit necesitatea modificărei legei,* modificare de mult reclamată tocmai din partea patrioților, carĭ doresc pacĭnica conviețuire și concordia frățéscă“.

Asupra congresului studențesc,

care era sĕ se țină la Budapesta.

— Fine. —

Cum stau anume lucrurile?

La congresul din Paris, delegația maghiară a invitat congresul internațional la Budapesta. Décă a fost bine séu nu acésta, asupra acestui lucru nu mai putem discuta. S'a întêmplat. Aceia, carĭ au mijlocit invitarea, s'au și apucat serios, sĕ facă pregătirile, pentru-ca sĕ împlinéscă, ceea-ce au luat asupra lor. Au lucrat cu zel febril, cu ambiție, cu abnegație. Chiar de la începutul pregătirilor s'au dus la ministru și i-au referat. Dificultățile, ce le vor întîmpina, le-au prevĕdut din capul loculuĭ. Nu trebuia așa profundă înțelepciune, ca sĕ prevadă, că ceea-ce s'a început la Turin și s'a continuat la Paris, se va continua și la Budapesta. Ministrul le sciea și el acestea. Ar fi putut dice, că e de părere, că la noi congresul invólvă un pericol, nu crede, că va decurge în mod pacĭnic și — renunță de a participa la el. Décă se întêmpla asta, atuncĭ pregătirile n'ar fi eșit din cadrul unor încercărĭ primitive. N'ar fi fost bine nicĭ acésta, dér vorba e, că rĕul n'ar fi fost atât de mare. Ministrul a luat asupra sa patronagiul și a asigurat comitetul aranjiator de sprijinul sĕu. Incă și mai mult. A numit pentru cestiunea acésta pe propriul sĕu secretar de comisar al guvernului. Acest comisar a lucrat și el cu zel, a intervenit personal în tóte părțile, a scris însu-șĭ diferite comunicărĭ, a redactat în limba francesă o călăuză — tótă lumea vedea, că guvernul aprobă cu desĕvîrșire întréga întreprindere.

Și după-ce a fost alarmată tótă tinerimea din strĕinătate, — după-ce la tóte gările din strĕinătate s'au fost afișat placatele, pe carĭ se vedea un tînĕr maghiar îmbrăcat în costum național, îmbrățișând pe frații din strĕinătate, de-odată ca din senin acel tînĕr maghiar costumat s'a resgândit. S'a lĕpădat de toțĭ frații din strĕinătate, încă înainte de a fi sosit aicĭ, ca sĕ-i îmbrățișeze. Și comitetul aranjator a lansat cunoscuta *circulară,* care chiar décă n'ar fi o *armă atât de escelentă în mânile tuturor dușmanilor noștri, totușĭ ar fi de un efect comic iresistibil.* Propriile nóstre naționalitățĭ ar îndrepta atacurĭ contra nóstră, aicĭ acasă — și deóre-ce precum se scie, la noi cestiunea naționalităților s'a desfășurat abia în cursul verei, așa că mai înainte nu puteam ține cont de ea, — étă de ce nu se póte ține congresul.

Cum-că tóte acestea sunt curate absurditățĭ, nu mai trebue sĕ o dovedim. Trebue însĕ sĕ constatăm ciudata apariție, că opinia publică oficială totușĭ a primit cu aplause acéstă declarație. Cei-ce au semnat'o, au fost preamărițĭ din cale afară, așa, că orĭ cui i-se putea sugera ideea, că laudele nu pe aceia îĭ privesc, carĭ au *subscris* declarația, ci pe aceia, carĭ au *scris-o.* Și că scriitorii și subscriitorii declarației n'au fost unii și aceiașĭ, acésta o scieau cu siguranță toțĭ aceia, carĭ aveau cât de puțină cunoscință despre cele petrecute.

Și toțĭ aceia, carĭ le scieau acestea cu siguranță, aveau dreptate.

Décă resumăm datele, carĭ au ajuns în publicitate, și pe acelea, carĭ deși n'au ajuns în publicitate, dér se pot ghici ușor, étă ce tablou ne putem forma despre cele petrecute în acéstă cestiune:

Ministrul președinte maghiar într'o di a ajuns la convingerea, că congresul studențesc póte sĕ fie bun pentru orĭ-cine altul, pentru dênsul însĕ numai plăcut și desiderabil nu póte fi.

Se pot întêmpla fel de fel de complicații. S'ar puté găsi nisce tinerĭ Klofacz-i*), carĭ sĕ atace pe împĕratul german. Finlandezii și Polonii indignațĭ ar spune aicĭ nisce lucrurĭ pe carĭ, în altă parte nu le-ar puté spune. Diferitele naționalitățĭ ale iubitei Austrii ar puté spune în fața tinerimei adunate, cât de mult se iubesc și se respecteză unele pe altele popórele din „Gesammtmonarchie“. Apoi étă, ca pupăză pe colac, aniversarea lui Kossuth. Ocasie fórte bună, ca elementele neloiale, sĕ aranjeze manifestații. Ce grozav lucru ar fi, când tinerimea din Europa întrégă ar vedé cum se celebréză în Ungaria *amintirea lui Kossuth.* Séu póte ar ajuta și ei la serbărĭ. Pentru tóte acestea însĕ nu tinerimea ar fi trasă la rĕspundere colo sus (în Viena — Red.), ci aceia, carĭ n'au luat la timp precauțiunile necesare.

Ei bine, — acuma au fost prevenite orĭ-ce neplăcerĭ și încă scurt și energic. Intorsĕtura acésta grabnică nu se póte închipui alt-fel, decât că în ministerul de culte au pus cuțitul la gâtul aranjorilor congresului: Orĭ iscălesc declarația — orĭ supórtă consecințele. Ce consecințe? Suntem sigurĭ, că pe conducĕtorii tinerimei nu i-au amenințat în persónele lor. Nicĭ nu se póte închipui, ca intimidările de felul acesta, sĕ fi putut avé efect. Sunt însĕ și alt-fel de amenințărĭ. Sĕ admitem, că domnul comisar al guvernului a vorbit cam așa: Nimic nu e mai ușor, decât, ca guvernul sĕ dică în ultimul moment, că a fost rĕu informat, nu sciea de ce se apucă, — acuma însĕ, fiind bine informat, refusă orĭ-ce ajutor și sprijin. Sĕ vadă atuncĭ tinerimea, cum va ospĕta o miie de tinerĭ, din banii proprii — fără sprijin material și moral. Și că în sfîrșit aranjorii, neputênd alt-fel eși din încurcătură, decât semnând declarația, asta nimenĭ nu li-o reproșéză, ér ca opinia publică sĕ fie liniștită, s'a svonit, că s'au întêmplat intervențiunĭ diplomatice. Mĕ rog — însu-șĭ *Sultanul* s'a amestecat în afacerea congresului din Pesta, unde tinerii turcĭ aveau de gând sĕ facă tărăboiŭ. Și unui amic atât de vechiŭ și încercat, cum e sultanul, cum sĕ-i refusăm un mic serviciu?

Apoi sĕ fie așa. Sĕ admitem, că a intervenit Sultanul, împĕratul german, regele Italiei, póte chiar și Negus-ul din Abisinia séu Dalai-Lama. Indiferent. Și chiar de s'ar *fi aruncat bombe de dinamită în Budapesta,* n'ar fi fost așa de mare rĕul, ca acuma când am trimis despre noi, cu propria nóstră iscălitură și cu cheltuielile poștei nóstre, în tótă lumea — *un atestat de paupertate.*

Ceea-ce s'a întêmplat, nu se mai póte schimba. De rest se vor îngriji în strĕinătate dușmanii noștri, cărora noi înși-ne le-am dat în mână arma cea mai bună. Și aicĭ *începe datoria guvernului.* Décă a cedat vr'unei intervenții diplomatice, acelașĭ mijloc îi stă și lui la disposiție. Sĕ intervină și el. *Sĕ ia notă, că în Veneția va fi o conferență internațională, la care noi vom fi fără apĕrare. Nicĭ măcar nu vom fi representațĭ.* Cu tóte acestea din tóte părțile se fac marĭ pregătirĭ. Singură Franța trimite *șése-decĭ* de representanțĭ. Guvernul sĕ ia mĕsurĭ, ca nu cum-va sĕ se aducă acolo concluse ofensătóre și insultătóre contra nóstră.

Ér noi sĕ nu facem politica strutului, care își vîră capul în năsip și crede, că nicĭ pe el nu-l vede nimenĭ. Sĕ fim lămurițĭ asupra faptului, că noi, *din bunăvoința guvernului* ne-am compromis de-a binele în strĕinătate și că ne va trebui muncă uriașă, până vom putea repara greșelile comise (Dr. Wolfner Pál în „Pesti Hirlap“ de la 26 Septemvrie).

---

*) Klofacz, deputat ceh, care nu de mult a insultat în Reichsrath pe împĕratul german.—Red.

SCIRILE DILEI.

18 Septemvrie v.

Visita studenților italienĭ în România. In vederea visitei ce studenții italienĭ o vor face în România sĕptĕmâna viitóre, s'a constituit în Bucurescĭ o mare comisiune de recepție încredințată președinției d-lui architect Remus Iliescu, care împreună cu d-l Bușilă, consul studențesc la „Corda Fratres“, au început primele preparatiunĭ ale recepțiunei. Aséră a avut loc la localul Ligei Culturale prima ședință a comisiunei; s'a discutat în mod sumar programul sĕrbărilor, ce sunt de organisat cu acea ocasiune. Dilele acestea se va lansa atât în Căpitală, cât și în întréga țéră, un manifest către cetățenĭ, prin care se va solicita concursul tuturor, pentru-ca din acéstă visită sĕ se facă o adevĕrată serbare națională de simpatie și de înfrățire latină. Programele speciale vor anunța la timp modul primirei, escursiunile în țéră, cât și serbările ce se vor da cu acea ocasiune.

Érășĭ spargerĭ de ferestri la școlele române din Brașov. S'au spart din nou mai multe ferestri la școle nóstre din localitate, și anume: mai multe la școla de fetițe, altele la gimnasiu și altele la băile Eforiei. Spărturile s'au făcut cu aceeașĭ armă ca și în rêndul trecut. Ar fi de dorit sĕ se dea de urma ticălosului, care își face o plăcere din astfel de acte miserabile.

Școlă de stat în Poplaca. Foile ungurescĭ înregistréză cu mare bucurie scirea, că o parte din locuitorii comunei românescĭ *Poplaca* (comit. Sibiiului), sedusă de sigur de dușmanii învĕțământului românesc, cer sĕ li se înființeze școlă de stat. Ca pretext s'a luat un arunc statorit pe timp de 5 anĭ pentru adunarea fondurilor necesare la ridicarea unui edificiu școlar corespundĕtor. Poplăcenii rĕtăcițĭ s'au adresat advocatului evreu Matyas din Sibiiu, rugându-l sĕ le facă petiția către ministru. — Ore așa sĕ fie? N'au Românii Poplăcenĭ școla lor românéscă? De ce umblă dér cu astfel de planurĭ dușmănóse limbei și culturei românescĭ? Trist ar fi, décă planul cu școla de stat s'ar realisa!

Transferărĭ. D-l Aurel *Florianu,* capelan militar gr. cat. de clasa I. al circumscripției Serajevo, a fost transferat la circumscripția Viena, ér în locul d-sale la Serajevo a fost transferat d-l capelan de cl. II. Dr. Teodor *David* fost în circumscripția Sibiiului (cu reședința în Brașov.)

Mórtea lui Zola. Telegramele din Paris aduc amĕnunte despre mórtea cunoscutului romancier *Emil Zola.* Din amĕnuntele acestea nu reiese clar causa adevĕrată a morții lui *Zola.* El a fost găsit alaltăerĭ diminéța în locuința lui din Rue de Bruxelles mort și zăcênd cu partea superióră a corpului pe padiment, ér cu

---

dafir, își intórse capul și îmĭ întinse scrisórea.

„Étă scrisórea cu adresă cu tot. Adio. La revedere — mâne!“

Ea îmĭ strinse mâna și dispărù, ca o săgétă în stradela ei.

Noptea a treia.

O di plină de emoții, ploiósă, fără lumină, ca viitórele mele bĕtrânețe. Gândurĭ ciudate îmĭ fulgeră prin minte, nisce sensații sombre mĕ năpăstuesc, fără sĕ le sciu rostul și n'am nicĭ puterea, nicĭ voința de a le deslega. Cu inima plină venìi la locul sciut. Nu mai puteam aștepta revederea.

„Nasstenca!“ strigai eu. „Décă ai sci câte am pătimit tótă diua“.

„Ce ai pățit?“

„Când m'am întors de la prietinii d-tale, m'am dus acasă... și m'am culcat sĕ dorm.

„Numai atâta?“ mĕ întrerupse ea rîdênd.

„Da, numai atâta“, rĕspunsei eu și îmĭ dusei mâna la inimă, ér în ochii mei se iviră lacremĭ. „Când m'am deșteptat mi-se părea că aud o musică... îmĭ veni în minte o melodie. pe care o uitasem de mult și care întocmai ca o întrebare măgulitóre, cerea rĕspuns asupra întregei mele viețĭ...“

„Eu mĕ gândesc acuma la d-ta“, dise Nasstenca. după o scurtă tăcere. „D-ta eștĭ așa de bun, încât ar trebui sĕ fiu de piatră, ca sĕ nu simt bunătatea d-tale. Scii, ce îmĭ trecù chiar acuma prin minte? Te-am asĕmânat pe d-ta cu el. De ce nu e el, ca d-ta? El este mai rĕu, deși pe el îl iubesc mai mult, decât pe d-ta.“

Ea părea, că așteptă rĕspuns, eu însĕ tăceam.

„D-ta nu eștĭ, ca alțĭ ómenĭ. Nu sciu cum sĕ-țĭ spun tot, ceea-ce simt. Am impresia, că d-ta aducĭ o jertfă pentru mine, ér eu nu pot sĕ te rĕsplătesc, de cât cu o mulțumire. Décă vei iubi odată pe cineva, Dumnedeu sĕ dea, ca sĕ fii fericit cu dênsa!“

Ea tăcù și îmĭ stringea mânile. Eu eram de asemenea așa de emoționat, încât nu putui dice nicĭ un cuvênt. Când ne-am despărțit, îmĭ dădù érășĭ mâna, se uită drept în ochii mei și dise: „Așa-i, că vom rĕmâné împreună?“

Noptea a patra.

O, Dumnedeule! Cum s'au sfîrșit tóte!...

Venìi pe la órele nouĕ. Ea era deja acolo. Am vĕdut'o de departe. Ca și întâia dată, se răzima de rampă. Nu observà când m'am apropiat.

„Nasstenca!“ strigai eu și abia îmĭ puteam stăpâni emoția.

Ea se întórse repede spre mine.

„Unde-i scrisórea? Ai adus scrisórea?“

Eu scuturai din cap.

Ea se îngălbinì și se uita la mine ca înlemnită. I-am sdrobit ultima speranță,

„Sĕ fie sănĕtos!“ dise în sfîrșit cu vocea stinsă. „Dumnedeu sĕ-i ajute! D-ta așa e, că n'ai fi procedat în acest fel? O, Dumnedeul meu! Dumnedeul meu!“

„Nasstenca! Nu mai pot tăcé, trebue sĕ-țĭ spun în sfêrșit, ce am la inimă. Nicĭodată n'ai fi aflat, că te iubesc... acuma însĕ nu mĕ mai pot reține... Nasstenca, nu mĕ respinge!“

(Va urma.)

piciórele atêrnate pe marginea patului. — Reîntors cu soția sa de la țéră la Paris, el a dispus sĕ i-se facă foc în soba din dormitoriu. Pe la 10 óre s'au culcat. Diminéța servitorii neaudind nicĭ o mișcare în odaie, liniștea acésta le dădea de bănuit. Au forțat ușa și întrând în dormitoriu, au vĕdut, că stăpânul lor zace mort, ér stăpâna e în pat, dér nu dă nicĭ ea semne de viață. Au chemat medicĭ. Medicii au constatat, că Zola a murit în urma *asfixiării cu gaz produs de cărbunii din sobă.* Medicii mai cred, că Zola ar fi murit în urma căderii din pat. El simțind că se înădușe, voi sĕ se scóle, ca sĕ deschidă feréstra, dér gazurile l'au înădușit cu atâta forță, încât cădù momentan și muri. Soția lui Zola a fost readusă la viéță, însĕ ea nu putea vorbi. Se presupune, că gazurile au eșit prin țéva sobei, care tocmai în acea di era sĕ se repare. E de remarcat, că celor doi cățelușĭ, carĭ se aflau în aceeașĭ odaie, nu li-s'au întêmplat nimic. După constatările medicilor este esclusă posibilitatea sinuciderii.

— Emil *Zola* s'a născut la 2 Aprilie 1840 în Paris. Tatăl sĕu era inginer italian. La început era sĕ se facă librar, însĕ în urma talentului sĕu de scriitor, se dedică carierei literare, în direcție naturalistă. A scris numerőse romane. In scrierile lui representă pe pesimistul și filosoful cinic, care disprețuesce idealul. In politică s'a înrolat și el în garda apĕrătorilor intereselor jidovescĭ. Pe terenul acesta s'a ilustrat mai ales în procesul Dreyfus. Pe teren literar a creat o adevĕrată șcólă și direcția lui realistă, care culmineză în negațiunea moralei, a aflat numĕroșĭ adepțĭ.

Sêrbii pentru Pavlovicĭ. Din *Torok-Becse* se vestesce, că Sêrbii, fără deosebire de partid, pregătesc marĭ manifestațiunĭ pentru deputatul naționalist Liubomir *Pavlovicĭ*, care scim, că a fost absolvat de urmărirea pentru agitație. Unii sunt de părere, ca *Pavlovicĭ* sĕ nu se mai ducă la dietă, unde este acusat fără temeiŭ și espus la insulte. El însĕ sĕ nu-șĭ depună mandatul.

Fiiul moștenitorului de tron. Din *Viena* se anunță, că prințesa Sofia de Hohenberg, soția moștenitorului de tron Francisc Ferdinand, a născut alaltăerĭ un *băiat.*

Societatea de lectură „Andreiŭ Șaguna“ (Sibiiu) s'a constituit în ședința sa ținută în 8 (21) Sept. a. c. sub presidiul P. C. Sale Domnului director seminarial Dr. Eusebiu Roșca în modul următor: Președinte Dr. Petru *Șpan* prof. sem. Vice-preș. Nicolau *Șoneriu* cl. c. III. Archivar și not. comitetului Vasilie *Șpan* cl. c. III. Cassariu Remus *Roșca* cl. c. II. Controlor Vasilie *Debu* cl. c. I. Bibliotecar Ilie *Bĕleuță* cl. c. II. Vice-bibliotecar Ionel *Crișan* ped. c. I. Redactorul fóiei „Musa“ Alexandru *Popa* cl. c. III. Econom Ioan *Creangă* ped. c. III. Notariŭ societ. Ioan *Căldărea* cl. c. I. Membrii comisiunei literare: George *Bărescu* și Aurel *Nistor* cl. c. III. Nicolau *Perian* și George *Tocitu* cl. c. II. Onisifor *Ghibu* și Trandafir *Scorobeț* cl. c. I. Ioan *Pascu* și George *Preșmerean* ped. c. III. Aurel *Șenchea* ped. c. II.

Un congres de arte și meserii s'a deschis Sâmbătă în Bucurescĭ, organisat de Asociațiunea generală a absolvenților șcólelor de arte și meserii. Congresul a fost presidat de d-l C. I. *Băicoianu.* Congresul s'a închis Duminecă.

Cununii. D-l Ioan I. *Balca* și d-șóra Elena G. *Tișca* îșĭ vor serba cununia Dumineca la 22 Sept. st. v. în biserica gr. or. din Moeciul-superior. — Teodor *Ille* și Iustina *Giurcuția* se vor cununa la 2 Octomvrie n. în biserica gr. cat. din Marca, — D-l Valeriu *Beșan,* contabil la banca „Iulia“, și d-șóra Elena *Sterca-Șuluțiu* îșĭ vor celebra cununia religiósă la 5 Octomvrie în Abrud.

Scire teatrală. D-l director al teatrului german, Bauer, comunică, că Sâmbătă, în 4 Octomvrie, va deschide sesonul teatral din anul acesta cu un ciclu de 20 representații. Repertoarul cuprinde mai multe novitățĭ din cele mai bune. Abonamentul pentru 20 representații, balcon: 40 cor., fotel: 32 cor., I parchet 23 cor. II parchet 20 cor. Scaun seria I 20 cor. Abonamentele se pot face și pentru 10 representații și se pot anunța dilnic între órele 9—12 a. m. și 3—5 p. m.

Sultanul și flotila română. Din *Constantinopol* se telegrafeză, că Sultanul a ordonat autorităților porturilor turcescĭ de la marea Négră sĕ priméscă cu cea mai mare cordialitate flotila română în escursiunea, ce va face pe la acele porturĭ.

Limba rusésca în șcólele sêrbescĭ. Diarul „Nowoje Wremja“ spune, că cu începutul noului an școlar în tóte școlele din Serbia a devenit obligatoriu studiul limbei ruse.

Catastrofa unui tren expres. In Franța s'a întêmplat în diua de 27 Septemvrie o catastrofă teribilă. Trenul expres *Lille-Paris* a deraliat în diminéța acelei dile, causând mórtea a 20 persóne. Cincĭ-decĭ de persóne au fost rănite. Deraliarea s'a întêmplat în stațiunea *Arleux* și a fost causată din negligența cantonierului, care n'a regulat macazurile. Intre cei morțĭ sunt 16 bărbațĭ, 2 femei și 2 fete, toțĭ Francesĭ. Intre cei rănițĭ sunt unii, cărora li-s'au fracturat piciórele, altora craniul.

Telegrafia fără sîrmă pe bastimentele italiene. Ministrul de marină al Italiei a ordonat ca, în cursul anului viitor, pe tóte bastimentele de rĕsboiu sĕ se instaleze aparate de telegrafie fără sîrmă, sistemul Marconi.

Esplorație polară. Locotenentul american Peary, care a sosit la Cap-Breton, a dat primele indicațiunĭ asupra resultatelor celor 4 anĭ ai sĕi de esplorație polară. El a încercat sĕ ajungă la Pol prin marșurĭ forțate de cânĭ eschimoșĭ. Dér când a sosit la latitudinea de 80"17 la nord-vest de Hecla, banchisa (sloiŭ enorm de ghiață) nu s'a mai putut trece de loc și el a trebuit sĕ se întórcă. Totușĭ punctul atins este cel mai apropiat de Pol, ce s'a atins până acum. Locotenentul Peary, a regăsit și readus intrumentele, cronometrele și biblioteca polară părăsită de către espedițiția Gresly, precum și numerőse colecțiunĭ menite a îmbogăți elemente de istorie naturală în privința ținutului polar.

Catastrofă înlăturată. Pe linia Szentes—H.-M.-Vásárhely un individ a desfăcut și ridicat șinele pe-o distanță de 30 m. Trenul, care venia mai alaltă-erĭ din Szentes, ar fi deraliat de sigur, décă un țĕran, care mergea pe acolo, n'ar fi alergat înaintea trenului, care venia cu repediciune și făcênd semne desperate cu pălăria, nu l'ar fi oprit în loc încă la timp. Făcêndu-se cercetărĭ, gendarmeria a descoperit pe individul Fazekas András din Szentes, care a făptuit acest lucru, pentru a-șĭ rĕsbuna contra unui conductor, care cu câte-va dile mai 'nainte îl dăduse jos din tren, fiind-că nu avea bilet.

Morțĭ în incendiu. Se telegrafeză din Moscva, că a isbucnit un teribil incendiu în strada Pressnenskaja, la palatul contesei Vasiliewa. Atât contesa, cât și doi fii ai sĕi au murit arșĭ. Două-spre-dece persóne, carĭ au sărit pe ferestre, sunt grav rănite.

Isprăvile censurei turcescĭ au întrecut pe acele ale censurei rusescĭ. Cuvintele „anarchist“ și „socialist“ nu pot, sub nicĭ un cuvênt, sĕ figureze în vre-un diar turcesc. Ele sunt înlocuite prin numirea de „utopist“. Cuvintele „ciuma“ și „colera“ de asemenea sunt proscrise. Când e vorba despre ele, în tot-déuna se dice „bóle necunoscute“. In sfîrșit este o dogmă admisă în Turcia, după care un Suveran nu póte muri decât de mórte naturală. Mórtea regelui Humbert a fost înregistrată astfel de tóte diarele turcescĭ: „Regele Italiei a cădut de-odată mort pe când saluta mulțimea“. Când tatăl actualului Șah al Persiei a fost asasinat, diarele turcescĭ au anunțat tragicul eveniment în următorul mod caraghios: „Șahul s'a simțit, în órele de după amiadĭ, puțin indispus și corpul sĕu a fost trimes la Teheran“. Nu se póte mai grațios!

Trucul medicului. Un medic din Londra, perdênd dilele trecute cânele sĕu și desperând de a-l regăsi, puse în diarele de diminéță un anunț astfel conceput: „Perdut, în Mayfair Straet, un câne alb, etc., etc. Pórtă urmele inoculărei recente a baccilului holerei,“ etc. La amiadĭ cânele se reîntorsese la domiciliul stăpânului sĕu.

Catastrofa din Sicilia.

Am anunțat deja, că la *Catania* în Sicilia s'a deslănțuit un uragan fórte violent. Plóia a prefăcut stradele în rîurĭ inundând casele. Vestita vilă Bellini a fost distrusă. Calea în jurul vulcanului Etna a devenit inpracticabilă, în urma acestui uragan, care a smuls și șinele căieĭ ferate Catania-Palermo. Regiunea vulcanului Etna e tótă devastată.

La *Modica*, lângă Batania, s'a revărsat torentul, care străbate orașul. Apele au ajuns până la primele etagii ale caselor distrugênd tóte obiectele.

Uraganul a fost pricinuit de o trombă marină. La Modica s'au dărîmat case. Torentul umflându-se și revărsându-se a rupt podurile și a inundat tóte casele. Pe câmpiile învecinate totul a fost distrus, vitele au perit. Liniile căilor ferate Catania-Mesina și Catania-Palermo au fost întrerupte. Păstorii s'au înecat.

S'a deschis în tótă Italia o subscripție pentru strîngere de ajutóre. Este cu neputință sĕ se preciseze numĕrul victimelor.

Unele telegrame spun, că la Modica sunt peste 400 morțĭ, alțiĭ dic, că numĕrul morților este numai de 200.

— Scirĭ din Modica confirmă gravitatea desastrului. Pagubele sunt incalculabile. Sunt numerőse victime, din carĭ câteva au fost găsite sub ruine.

La *Scili* torentul a luat cu sine casele locuitorilor. Sunt 10 morți și este temere, că ar fi și alte victime. Trupe au fost trimise la locul sinistrului.

Agenția telegrafică „Stefani“ află din Modica, că au fost constatațĭ 100 de morțĭ. Torentul a tîrît cu sine tot ce a găsit în drumul sĕu prin magazine și în catul de jos al caselor. Podurile și drumurile au fost distruse. Pagubele se ridică la mai multe milióne.

Uraganul în Sicilia continuă. S'au dĕrîmat și alte case la Modica și au perit și alte persóne și alte animale. Se continuă scóterea cadavrelor din ruine.

Bastimentele din portul Catina au suferit de asemenea stricăciunĭ și au trebuit sĕ se depărteze, pentru ca valurile sĕ nu le isbéscă de mal. In multe puncte au fost distruse și liniile telegrafice așa că lipsesc alte amĕnunte.

Uraganul a bântuit, cu cea mai mare violență 24 de óre. Vulcanul *Stromboli* și *Etna* aruncă flacărĭ și pietri cu gróznice detunăturĭ. Populațiunea spăimântată credea, că a sosit sfîrșitul lumei. Marea este fórte agitată. Până acuma s'au constatat trei sute de victime. Soldații sĕvîrșesc acte de eroism întru ajutorarea și scăparea nenorociților locuitorĭ.

Memoriile unei scriitóre.

Dilele acestea a apărut o carte interesantă pe piața bibliografică rusésca. Autóra este dómna *Ewala,* de origine maghiară, însĕ emigrată încă din tinerețe în Rusia. Foile maghiare reproduc următorul pasagiŭ din cartea dómnei *Ewala:*

— Pe la începutul anilor cincĭdecĭ mĕ plimbam în parcul din Țarskoe-Selo. Era o diminéță de tómnă. Eu mergeam sĕ-mĭ vĕd fiul, care era elev la școla militară. Fiind pentru prima óră în acel parc, nu mĕ puteam orienta și m'am adresat pentru lămurire unui ofițer. Ofițerul s'a oferit sĕ mĕ călăuzéscă, spunênd, că și el merge la școla militară. In cursul conversației mi-am esprimat dorința sĕ pot vedé pe țarina.

— Asta ușor puteți sĕ o ajungeți,— rĕspunse ofițerul — Majestatea sa țarina este adĭ după amiadĭ la plimbare cu trăsura. Ea se află tocmai în Țarskoje Selo. Dér pe Țarul n'ațĭ voi sĕ-l cunósceți!

— Nu, rĕspunseiŭ eu cu indignare— Sunt mânios pe dênsul.

— Așa? Și din ce causă?

— Pentru-că la patru decĭ și nouĕ a ținut cu Austriacii contra Ungurilor.

— Și ce avețĭ d-vóstrĕ cu Ungurii?

— Dór și eu sunt Unguróică de nascere.

— Și de ce a făcut rĕu Țarul, că a ajutat pe Austriacĭ?

— Pentru că Austriacii sunt tiranĭ, servilĭ și ingranțĭ, ér Ungurii sunt un popor cinstit, liberal și recunoscĕtor. (!)

— In acest punct putețĭ avé dreptate. Precum vĕd cunóscețĭ istoria. Vedețĭ, dómnă, acésta este și părerea mea. Și eu m'am convins, că în Austriac nu găsescĭ nimica din calitățile un cavaler și bărbat. Austriacul este orĭ tiran detestabil, orĭ sclav miserabil. N'are credință, convingere ideal, dér chiar și décă ar avé curagiul sĕ combată și sĕ scie muri pentru credința, convingerea și idealul sĕu. Décă se face stăpân pe cineva, îl perde pentru că n'are generositate, déca cineva sĕ încrede întrînsul, îl înșélă pentru că nu-i este desvoltat sentimentul moral. Soldatul austriac n'are patrie și națiune, ci numai stăpân. Décă e vorba tot așa va lupta în armata rusésca ca și contra armatei rusescĭ, fiind-că patria lui este numai armata, indiferent care armată, numai sĕ fie astrîns la supunere în sus și sĕ pótă brutalisa în jos.

— Și totușĭ Țarul a ținut cu dênșii și nu cu Ungurii.!

— Scițĭ „mĕ rog“, rĕspunse ofițerul— Țarul trebue, că a avut motive speciale pentru acéstă hotărîre și de sigur îĭ va fi fost indiferent, décă Austriacul este așa orĭ așa. Dér orĭ ce discuție este acuma de prisos. Ce s'a întêmplat, s'a întêmplat. Vĕ pot însĕ asigura, că astădĭ Țarul are altă părere despre Austriacĭ.

Intr'aceea au sosit la șcóla militară unde dómna a aflat, că ofițerul era însușĭ țarul *Nicolae I.*

Sunt interesante și legendele câte odată, mai ales când sĕ crează în jurul unor persóne, carĭ fiind trecute dintre cei vii, nu mai pot desminți....

ULTIME SCIRI.

Sofia, 30 Septemvrie. Diarele publică scirĭ alarmante despre începuturile revoluțiunei în Macedonia. S'au format bande numerőse de resculațĭ, carĭ nu departe de Mehomia s'au întêlnit cu armata regulată turcéscă și se încinse o luptă înfocată. Bandele bulgare isbiau cu furie în Turcĭ, carĭ se sileau sĕ ia cu asalt locurile muntóse ocupate de Bulgarĭ. Turcĭ au trebuit însĕ sĕ se retragă. Numĕrul morților din ambele părțĭ e mare. In Mehomia Turcii îșĭ strîng avuțiile și se pregătesc sĕ fugă. Astfel de lupte au mai fost la Drenovo, Pocrovnic, Jelesnița, Troskovo, Serbino, Gradero, Marulevo și Rusovo. Diarul „*Reformi*“ face apel desperat la toțĭ conluptătorii sĕi, căcĭ sunt în ajun evenimente sângeróse în Macedonia. Resculații macedonenĭ îșĭ adună forțele pentru o puternică luptă.

Sosiți în Brașov.

Pe diua de 29 Septemvrie 1902.

H. Europa: Roman, Buftea; Iosefsohn, Budich, Bucurescĭ; Carpeneșanu, Bușteni: Erdy, Vidombac; Klein, M. Oșorheiu; Dörner, Teschen; Schvarz, Weil, Vajdafi, Bolog, Neufeld, Neuwirth, Viena; Miehl, Brașov, Roman Leon, Brăila

H. Bucurescĭ: Mihăilescu, Candale, Mühl, Ploiescĭ; Polcz, Pesta; Hoffmann, Gelencze; Czell, Făgăraș; Stocker, M. Oșorheiŭ.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureșianu.***

Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Brassóvármegye alispánjától.

10676—1902.

Pályázati hidetmény.

Brassó rendezett tanácsu szab. kir. városnál üresedésbe jött erdőgyakornoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázok tartoznak az 1879 évi XXXI. t. cz. 36 §-ában elöirt minősitésüket az erdő-akademiai tanfolyamnak sikerrel történt bevégzését, előéletők fedhetlenséget, testi egészségüket, életkorukat, a magyar, német és román nyelv ismeretét, valamint eddigi szolgálati alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmüket folyó évi Október ho 31-ig déli 12 óráig nálam benyujtani.

Az erdőgyakornok évi járandóságai 1000 kor. alapfizetés, 240 kor. lakbér, 24 ürméter bükkhasábfa és a szabályrendeletileg megállapitott ötödéves pótlék

Brassó, 1902 évi aug. hó 29

Dr. Jekel Frigyes
alispán.

(687)1—1

Nr. 10676—1902.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de practicant silvic devenit vacant la orașul liber regesc provědut cu magistrat Brassó, deschid prin acésta concurs.

Concurenții au în înțelesul §-lui 36 al art. de lege XXXI din anul 1879 a-și așterne rugările lor, instruite cu documentele despre absolvarea cu succes a cursului academiei silvice, despre purtarea lor morală, despre starea lor sanitară, etatea, cunosciuța limbei maghiare, germane și române, precum și aplicarea lor de până acum, la subscrisul, până la 31 Octomvrie st. n. 12 óre a. m.

Emolumentele împreunate cu postul de practicant silvic sunt:

1000 coróne salar fundamental, 240 cor. relut de cuartir, 24 metrii blane de lemn de fag și quinquenalele statutare.

Brassó, în 29 August 1902.

Dr. Frideric Jekel m. p.,
vice-comite.

1—1.(687)

562—1902
végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brasói kir. törvényszék 1900 évi V. 8700 számu végzése következtében Puscariu Iozsef brassói ügyvéd által képviselt Parsimonia takarék pénztár javára Ciurea M. Moisze és társai fundatoi lakósok ellen 467 kor. — fill. s jár. erejéig 1900 évi Deczember hó 20-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 728 kor. — fillre becsült következő ingóságok u. m.: széna, juhok, tehenek, stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zernesti kir. jbiróság 190[illegible] ik évi V 369/6 számu végzése folytán 72 kor. — fillér tőkekövetelés, ennek 1900 évi augustus hó 1 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 72 kor. 90 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Fundatán Ciurea Moisze házában leendő eszközlésére **1902 évi október hó15 ik napjának delelötti 11 órája** határidőül kitüzetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§ ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zernesten, 1902 évi szeptember hó 18-ik napján.

HUSZÁR VILMOS,
kir. bir. vegrehajtó.

(689)1—1.

STRUGURĬ de masă séu de Cură

Cei mai frumoșĭ și finĭ **Chasselas** și **Tămăiósă**, amestecațĭ **5 Kl.** în lădițe séu coșurĭ **trimiși** cu poșta **franco 3 cor. 50 b. Tămăiósă** singură 5 kilo **4 cor. 50 b. Vin roșu** Szegszárd din viile propriĭ 3 buteliĭ de 0.70 litr, **franco** trimise **3 cor. 60 banĭ**, fórte potrivit pentru cadourĭ la serbătorĭ marĭ, se pot comanda dela

Martin v. Willinger
Gross-Wein-Producent in Zomba (Ungaria)
(**Comitt. Tolna**).

6—10.(678)

PUBLICAȚIUNE.

Pentru tóte realitățile aparținětóre moștenitorilor defunctului Dr. Otrobán Nándor s'a fixat ḑiua de vênḑare

pe 20 Octomvrie st. n. a. c. diminéța la 9 óre

în cancelaria d-lui notar public regesc Schnell Károly (strada Vămii nr. 15) și unde nu se va lăsa nimic din prețul strigărei. Oferte se vor primi și în scris.

	Coróne
1) Casa de lemn, în Brassó (Scheiŭ) Podu Crețului nr. 107 nou (676 vechiŭ) indusă în cartea funduară nr. 2660, n-rii top. 3348, 3349.	700
2) Villa din Predeal, cu tot mobilarul din ea și cu aranjamentul, indusă în cartea funduară din Brassó, nr 10,961 A † 25.404/12 nr. top.	1[illegible],000
3) In Bácsfalu, casa cu nr. 446. cu 9 apartamente de locuit cu o grădină de póme, odăile folositóre pentru locuință de vară, dimpreună cu mobiliarul, indusă în cartea funduară nr 598 A † 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 n-rii top	12,000
4) In Bácsfalu casa nr. 445, cu patru locuințe și grădină, indusă în curtea funduară nr. 589 A † 1358, 1359/2, 1360/2, 1361/2. 1363/2, 1364/2 n-rii top.	5,000
5) In Előpatak stațiune balneră așa numită „Villa Zona" cu întreg aranjamentul, cu mobilele din ea, cu dreptul la băi, la apa minerală, indusă în cartea funduară nr. 318 A † 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 3744 nr. top.	8,000
6) Casele din Brassó, Strada Porții nr. 16 și cel vechiŭ 488, indusă în cartea funduară nr. 2560 nr. top 5434 și casa din strada Spitalului nr. 11 nou și cel vechiŭ 475, nr. top. 5420, două case legate una de alta (fost Hotel Baross.)	80,000
7) Imobilul din Apácza loc de zidire, indus în cartea funduară nr. 1011, n-rii top. 1601/2. 1602/2, 1603/3.	100
8) Livadea din Tușnad nr. 976 indusă în cartea funduară nr. A † 12,508/12.	1,000
9) Realitatea aflătóre în Bolön nr. 634 indusă în cărțile funduare sub nr. A † 2759/3	2[illegible]0
10) O șură aflătóre în Agostonfalva.	800
11) O baie de fer în Felső-Rákos,	600
12) Realitățile aflătóre în Bardocz sub nr. 674 și 736 indusă în cartea funduară sub nr. A † 263 266 și 267/1, 267/2	1,400

Din prețul strigărei ofertanții au a depune un vadiu de 10% în banĭ gata séu în hârtii de valóre.

Informațiunĭ se pot lua în cancelaria d-lui advocat Dr. Zakariás János (Brassó, Strada Spitalului militar nr. 3) unde se va lua în considerare condițiunile date de d-l notar public regesc Schnell Károly.

Brassó, în 2 Septemvre 1902.

Szabó Alexandru,
esecutorul oficial al rĕmasului D-rului Otroban Nándor.

660,6—8

☞ A V I S! ☜

Subscrisul aduce la cunoscința On. public, că a înființat **un stabiliment** de

Văpsitorie și spălătorie chemică

în Brașovul-vechiŭ, Strada lungă Nr. 134.

Orĭ și ce Garderobă (**vestminte**) de **bărbați** și **dame** din **mătase, catifea, lânurĭ, uniforme militare, stofe de mobilă, panglicĭ, dantele, perdele, umbrele** etc. se curăță în 12 óre așa de perfect, că devin ca nouă.

Specialități: din **stofe de Kamgarn curată** cu **desěvîrșire glanțul**, ce se ivesce.

Văpsitorie de blănurĭ, pene de Struț și mănușĭ glacé de pele.

La cas de necesitate, mě rog a face încercare cu stabilimentul meu.

Comande d'afară se esecută prompt și ieftin.

Josef Schmitz,
văpsitorie și spălătorie chemică
Brașovul-vechiŭ, str. lungă nr. 134.

(665,5—10.)

Pentru morburĭ de stomac!

Celor ce prin recélă, înbuibare, mâncărĭ greu de mistuit, ferbințelĭ, prea recĭ, séu viața neregulată și'au tras un morb de stomac și anume:

Catar de stomac, cârcei, durerĭ, mistuire rea,

se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulțĭ anĭ cu efect bun

Vinul de buruenĭ (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich

Vinul de buruienĭ este preparat din buruienĭ excelente și vindecătóre cu vin bun, întăresce stomacul și organismul de mistuire al omului. Vinul de buruienĭ delătură mistuirea rea, și ajută la formarea de sânge sănătos.

Folosirea vinului de buruienĭ delătură morburile de stomac deja la început. De aceea să se folosécă de timpuriu. Simptome ca: **durerĭ de cap, râgâială, gréță, slăbiciune, vomare**, dispare adese-orĭ după folosirea a câteva sticle de vin de buruienĭ.

Constipația și urmările ei: **neastimpěr, colică, bătaie de inimă, insomnia, congestiune la ficat, splină, hemoroide**, se delătură întrebuițând vinul de buruenĭ. Asemenea curăță din stomac materii stricăcióse prin eșirea ușóră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea feței, anemia, debilitatea provin adese-orĭ din mistuire rea și din disposiție bolnăviciósă a ficatului. Persóne carĭ pătimesc de **lipsa de apetit, nervositate, durere de cap, insomnie**, tângesc cu încetul ☞ Vinul de buruenĭ dă impuls puterii de viață, ☞ Vinul de buruienĭ excită apetitul, ajută mistuirea și hrănesce, mișcă prefacerea substanțelor, alină nervii excitațĭ și produce vioiciune de viață. — Mulțime de scrisorĭ de mulțumire confirmă acestea.

Vin de buruieni se capětă în sticle à **3 cor.** și **4 cor.** în farmaciile din: Brașov, Săcele, Cristian, Rěșnov, Codlea, Țințarĭ, Helchiu, Bod, Feldióra, Ilyefalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Zágon, Papolcz, Kovászna, Beresnyó, Sepsi-Szt.-György, Bölön, Nagyajta, Baroth, Miklosvár, N.-Baczon Zsombor, Darocz, Homorod, Kőhalom, Ugra, Kacza, Zsiberk, Lemnek, Báránykut, Boldogváros, Boholcz, Szásztyukos, Bethlen, Sárkány, Almásmező, Zernest, Törcsvár, Vajdarecse, Vila, N.-Sink, Aiud, Panticeu, Kézdivasárhely, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben și în tóte farmaciile din orașele micĭ și marĭ din Ardeal și din țĕrile streine. — Farmaciile din Brașov: a d-lor Heinrich G. Obert și Victor Roth trimite 3 séu mai multe sticle cu prețurile originale în orĭ și ce localitate din Austro Ungaria.

Sĕ se ferésca de imitație.

Cerețĭ anume **Vin de buruienĭ a lui Hubert Ullrich.**

Vinul de buruienĭ al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 450·0, spirt de vin 100·0, Glicerin 100·0, Vin roșu 240·0, sirop de fragĭ 150·0, sirop de cireșe 320·0, fincen, anason, rădăcina helen, rădăcinĭ americane, rădăcinĭ de enzian, rădăcinĭ calmus aa. 10·0. Aceste părțĭ constitutive sĕ se amestece.

Tipografia A. Mureșianu Brașov.